

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра ветеринарної епідеміології та охорони здоров'я тварин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету ветеринарної медицини

Микола ЦВІЛІХОВСЬКИЙ
" 05 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри ветеринарної
епідеміології та охорони здоров'я тварин
Протокол № 5 від « 15 » 05 2024 р.

Завідувач кафедри ветеринарної
епідеміології та охорони здоров'я тварин
Володимир МЕЛЬНИК

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Ветеринарна медицина»
д.вет.н., завідувач кафедри внутрішніх
хвороб тварин
Наталія ГРУШАНСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВЕТЕРИНАРНІ ПРЕВЕНТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАРАЗНИХ ХВОРОБ
ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ**

Галузь знань – Ветеринарна медицина
спеціальність - 211 – «Ветеринарна медицина»
освітня програма Ветеринарна медицина
Факультет Ветеринарної медицини

Розробник: Ситнік Віталій Анатолійович к.вет.н., доцент кафедри ветеринарної епідеміології та охорони здоров'я тварин

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни

Ветеринарні превентивні технології заразних хвороб великої рогатої худоби

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	211 – «Ветеринарна медицина»	
Освітня програма	Ветеринарна медицина	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	5 ст	
Семестр	10	
Лекційні заняття	15 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	75 год.	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3 год.	

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета опанування методик та технологій лікарської справи в діагностиці, лікуванні та профілактиці інфекційних хвороб великої рогатої худоби

Завдання:

- вміти оцінювати епізоотичний стан тваринницьких об'єктів, місцевості, пасовищ, водоймищ та інших об'єктів;
- ознайомити магістрів з структурою та особливостями роботи бактеріологічного, серологічного та вірусологічного відділів лабораторії ветеринарної медицини;
- вивчити методику складання протиепізоотичних заходів по забезпеченню благополуччя господарств, населених пунктів щодо інфекційних та інвазійних хвороб;
- опанувати методику проведення дезінфекції, дезінвазії, дезінсекції та дератизації тваринницьких ферм та інших об'єктів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- принципи контролю за охороною території України або її окремих регіонів від занесення з територій інших країн збудників транскордонних та інших заразних хвороб тварин;
- організацію і проведення планових діагностичних досліджень і профілактичних обробок проти інфекційних та інвазійних хвороб;
- заходи біобезпеки щодо охорони навколишнього середовища і тваринницьких об'єктів від проникнення збудників заразних хвороб;
- здійснювати контроль за дотриманням обслуговуючим персоналом ветеринарно-санітарних правил утримання та забезпечення благополуччя тварин;
- як організувати профілактичну дезінфекцію, дезінвазію, дезінсекцію та дератизацію тваринницьких ферм та інших об'єктів;
- вивчити методику складання протиепізоотичних заходів по забезпеченню благополуччя господарств, населених пунктів щодо інфекційних та інвазійних хвороб;
- ознайомитись з існуючими Державними стандартами лабораторної діагностики інфекційних хвороб тварин бактеріальної, мікологічної та вірусної природи;
- повну схему лабораторної діагностики найважливіших бактеріальних інфекцій;
- нові методи серологічної діагностики інфекційних захворювань тварин (ІФА, РІФ, ПЛР та ін.);
- методики зажиттєвої діагностики інфекційних хвороб жуйних;
- ефективність сучасних протимікробних лікарських засобів широкого спектру дії;
- морфологічні зміни крові жуйних тварин при застосуванні протимікробних лікарських засобів;
- біохімічні зміни крові у жуйних при застосуванні протимікробних лікарських засобів;
- сучасну динаміку найбільш поширених в Україні інфекційних хвороб великої рогатої худоби.

вміти:

- передбачити можливість виникнення і поширення хвороб жуйних тварин;
- своєчасно визначати прогноз щодо перебігу і закінчення хвороби;
- запобігати виникненню ускладнень у тварин при щепленні, введенні лікарських речовин, сироваток, тканинних препаратів, проведенні хірургічних операцій, проведенні масових ветеринарних обробок, транспортуванні тварин тощо;
- проводити санацію тваринницьких приміщень хімічними, біологічними і фізичними методами;
- проводити перевірку ветеринарних документів, транспортних засобів, огляд тварин та підконтрольних вантажів, що імпортуються, експортуються, є транзитними чи перевозяться в межах держави;
- організувати і проводити профілактичний карантин;
- оформити експертизи при завершенні досліджень;
- організувати заходи з ліквідації транскордонних та емерджентних хвороб великої рогатої худоби;
- проводити заходи щодо недопущення зараження фахівців ветеринарної медицини хворобами, спільними для тварин і людей, при виконанні ними комплексу заходів, спрямованих на ліквідацію хвороби;
- проводити заходи щодо недопущення зараження обслуговуючого персоналу хворобами, спільними для тварин і людей, при догляді за інфекційнохворими тваринами.

НАБУТТЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- Здатність приймати обґрунтовані рішення;
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- Здатність оцінювати і забезпечувати якість виконаних робіт.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- Здатність організувати і проводити епізоотологічне обстеження підприємств;
- Здатність організувати і проводити лабораторні і спеціальні дослідження й аналізувати їх результати;
- Здатність планувати, організувати та реалізовувати заходи з лікування тварин заразної та не заразної етіології;
- Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології;
- Здатність організувати, здійснювати і контролювати ветеринарний документообіг.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

- Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для людей та тварин;
- пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження;
- формулювати висновки на основі обраних методів лікування та профілактики заразних хвороб за певних технологічних процесів у скотарстві;
- Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин;
- Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					Усь ого	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Емерджентні захворювання ВРХ														
Тема 1. Туберкульоз ВРХ як емерджентне захворювання	1	12	2		3		7							
Тема 2. Бруцельоз ВРХ	2	12	2		3		7							
Тема 3. Псевдотуберкульоз ВРХ	3	12	2		3		7							
Змістовий модуль 2. Транскордонні захворювання ВРХ														
Тема 4. Ящур емерджентне транскордонне захворювання	4	12	2		3		7							

історико-порівняльна характеристика заходів з ліквідації інфекції													
Тема 5. Вірусний дерматит великої рогатої худоби поширення та особливості вакцинопрофілактики	5	12	2		3		7						
Тема 6. Інфекційний ринотрахеїт великої рогатої худоби	6	12	2		3		7						
Змістовий модуль 3. Інфекційні хвороби ВРХ з гострим перебігом													
Тема 7. Сибірка ВРХ		12	2		3		7						
Тема 8. Особливості превентивних заходів за анаеробних інфекцій	8	12	2		3		7						
Тема 9. Чума великої рогатої худоби та світовий досвід її ліквідації	9	12	2		3		7						
Змістовий модуль 4. Особливості перебігу та діагностики латентних і повільноперебігаючих захворювань													
Тема 10. Особливості перебігу та діагностики латентних захворювань на прикладі паратуберкульозу	10	12	2		3		7						
Тема 11. Особливості перебігу губчастоподібної енцелофолопатії	11	12	2		3		7						
Тема 12. Лейкоз великої рогатої худоби	12	12	2		3		7						
Змістовий модуль 5. Факторні хвороби ВРХ													
Тема 13 Некробактеріоз	13	12	2		3		7						
Тема 14 Особливості перебігу, діагностики та ліквідації бактеріальних хвороб молодняка	14	12	2		3		7						
Тема 15 Особливості перебігу, діагностики та ліквідації вірусних хвороб молодняка	15	12	2		3		7						
Разом за змістовим модулем 1	15/30/75		15	30			75						

Усього годин	120												
--------------	-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Туберкульоз ВРХ як емерджентне захворювання	2
2.	Тема 2. Бруцельоз ВРХ	2
3.	Тема 3. Псевдотуберкульоз ВРХ	2
4.	Тема 4. Ящур емерджентне транскордонне захворювання історико-порівняльна характеристика заходів з ліквідації інфекції	2
5.	Тема 5. Вірусний дерматит великої рогатої худоби поширення та особливості вакцинопрофілактики	2
6.	Тема 6. Інфекційний ринотрахеїт великої рогатої худоби	2
7.	Тема 7. Сибірка ВРХ	2
8.	Тема 8. Особливості превентивних заходів за анаеробних інфекцій	2
9.	Тема 9. Чума великої рогатої худоби та світовий досвід її ліквідації	2
10.	Тема 10. Особливості перебігу та діагностики латентних захворювань на прикладі паратуберкульозу	2
11.	Тема 11. Особливості перебігу губчастоподібної енцелофолопатії	2
12.	Тема 12. Лейкоз великої рогатої худоби	2
13.	Тема 13 Некробактеріоз	2
14.	Тема 14 Особливості перебігу, діагностики та ліквідації бактеріальних хвороб молодняка	2
15.	Тема 15 Особливості перебігу, діагностики та ліквідації вірусних хвороб молодняка	2
ВСЬОГО		30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації правцю у жуйних тварин	6
2	Імунобіологічна корекція мікрофлори кишечника запорука у профілактиці інфекційних хвороб тварин та підвищенні показників продуктивності тварин. Обмежуючі заходи у скотарстві за кодексом наземних тварин	12
3	Епізоотологічні особливості, превентивно-профілактичні та протиепізоотичні заходи при рикетсіозі	6
4	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації вірусної діареї	6
5	Особливості перебігу, діагностики та ліквідації вірусної діареї	4
6	Ветеринарний обіг	12
7	Ветеринарна звітність	12
8	Планування протиепізоотичних заходів	12
9	Організація протиепізоотичних заходів при ліквідації інфекційних хвороб	5
		75

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен,
- модульні тести.

6. Методи навчання:

- практичний метод (практичні заняття).

7. Методи оцінювання:

- усне опитування,
- модульні тестування,
- екзамен.

Форми організації контролю знань, система оцінювання – контроль знань здійснюється шляхом виконання студентами лабораторних робіт, виступів з доповідями, складання модульних контрольних робіт за модульно-рейтинговою системою.

Поточний контроль знань студентів здійснюється на лабораторних заняттях і полягає в проведенні попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні або на окремих його завершених етапах.

Підсумковий контроль включає модульну форму підсумкового контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять і його результати враховуються при виставленні підсумкової оцінки.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену (12-й семестр) в обсязі навчального матеріалу і в терміни, встановлені навчальним планом.

8. Розподіл балів, які отримують здобувані вищої освіти. Оцінювання знань здобувана вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувана вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувана вищої освіти із засвоєння дисципліни Кдис (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувана вищої освіти з навчальної роботи Инр(до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{дт}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України [elearn](https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1511) - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1511>)

10.Рекомендовані джерела інформації

1. Законодавство України про ветеринарну медицину. За ред. П.П. Достоевського та В.І. Хоменко. - К.: Урожай. - 1999.-592 с.
2. Литвин В.П., Ярчук Б.М./Загальна епізоотологія/ К. - 1995. - 256 с.
3. Литвин В.П., Олейник Л.В., Корнієнко Л.М. та ін.. Факторні хвороби сільськогосподарських тварин.- К.:Аграрна наука, 2002.-400с
4. Литвиненко В.М., Мельник В.В, Недосєков В.В., Мартинюк О.Г., Сорокіна Н.Г. Епізоотологія у схемах і діаграмах. Навчальний посібник. Київ НУБіП - 2022. - С.310.
5. Ярчук Б.М., Вербицький П.І., Литвин В.П., Корнієнко Л.Є., Домбровський О.Б., Тирсін Р.В., Корнієнко Л.М. Загальна епізоотологія. /Б.М. Ярчук, П.І. Вербицький, В.П. Литвин/ Підручник – Біла Церква. – 2002. – 656 с.
6. Галатюк О.Є., Радзиховський М.Л. Організація профілактичних та оздоровчих заходів при інфекційних хворобах тварин/О.Є. Галатюк, М.Л. Радзиховський. Методичний посібник. –Житомир. – 2013. – 456 с.
7. Корнієнко Л.Є., Наливайко Л.І., Недосєков В.В., Ушкалов В.О., Ярчук Б.М., Корнієнко Л.М., Дудніков Л.А. Інфекційні хвороби птиці/ - 2012. - 528 с.
8. Недосєков В.В., Макаров В.В., Мельник В.В. Посібник по викоріненню хвороб шляхом стемпінг-аут/ В.В. Недосєков, В.В. Макаров, В.В. Мельник. Навчальний посібник. – Київ. -2011. – 123 с.
9. Корнієнко Л.Є., Бусол В.О., Недосєков В.В., Ушкалов В.О., Головка А.М., Корнієнко Л.М., Ярчук Б.М., Дудніков Л.А. Інфекційні хвороби тварин з везикулярним синдромом/ Л.Є. Корнієнко, В.О. Бусол, В.В. Недосєков. Навчальний посібник /За редакцією Л.Є. Корнієнка. – Біла Церква. – 2010. – 272 с.
10. Недосєков В.В., Макаров В.В. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин/ В.В. Недосєков, В.В. Макаров. Навчальний посібник. - Київ. – 2010. 120 с.
11. www.vet.gov.ua
12. www.rada.gov.ua
13. www.nau.ua
14. Законодавство України/ Верховна рада України. <http://zakon2.rada.gov.ua>
15. Епізоотологічний словник / В.В. Поліщук - 2013. <http://twin.nauu.kiev.ua/vet/vpol.nsf/b3266a3c17f9bb7085256b870069c0a9/80d1fd7045cca177c225730700364b9a?OpenDocument>
16. Спеціальна епізоотологія / А. Ф. Каришева - 2002. <http://medbib.in.ua/spetsialna-epizootologiya.html>
17. Бойко Н.І., Бойко Г.В., Литвиненко В.М., Напненко О.О. Лабораторна діагностика та вакцинопрофілактика захворювань птахів. Київ -2017. С. 551. <http://dspace.nubip.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/5055/1/%d0%91%d0%be%d0%b9%d0%ba%d0%be %d0%9b%d0%b0%d0%b1%20%d0%b4%d1%96%d0%b0%d0%b3%d0%bd%d0%be%d1%81%d1%82%d0%b8%d0%ba%d0%b0%20%d0%bf%d1%82%d0%b0%d1%85%d1%96%d0%b2.pdf>